

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Moj Jezus, čuj — je li to res?

Moj Jezus, čuj — je li to res,
Da jaz sem, Juda — te prodal,
Da le moj greh te, Kralj nebés,
V roke sovragom je izdal?

Moj Jezus, čuj — je li to res,
Da jaz sem strašno bičal Te,
Da moj napuh je tisti bes,
Ki s trnjem bil Te venčal je?

Moj Jezus, čuj je li to res,
Da jaz sem Ti naložil križ,
Jaz rabelj — da omagan ves
Pod njim Ti trikrat omedliš?

Moj Jezus, čuj — je li to res,
Da sem morilec Tvoj — strašno!
Pribil Te na sramotni les,
Prebodel Srce Ti sladko? . . .

Moj Jezus, čuj — je res li to,
Da z mečem dušnih bolečin
Sem Mater ranil Ti sveto? . . .
Mi-li oproščaš ta zločin?

Moj Jezus, ah oprosti mi!
Pod križem prosim Te solzeč,
Daj milost v slabosti mi,
Da nikdar Te ne žalim več.

Radoslav Silvester.

Anton Bonaventura,

po božji in apostolskega sedeža milosti knežskof
ljubljski

vsem vernikom svoje škofije mir, srečo in blagoslov v
Gospodu našem Jezusu Kristu.

(Dalje.)

4. Sv. obhajilo.

Sv. obhajilo je pa najbolj izvrstno sredstvo, da počastimo kraljevo Srce Jezusovo, da mu ostanemo zvesti in opravljamo dolžnost zadoščenja, zato pa tudi Gospod Jezus naravnost želi, naj bi prav pogosto prihajali k njegovi mizi.

Ker je sv. obhajilo tako po želji samega Gospoda Jezusa in je za naše krščansko življenje kar naravnost potrebno, moram Vam o tem kaj več izpregovoriti.

Poprašajmo se najpoprej o moči sv. obhajila. Sv. obhajilo je po volji našega Gospoda Jezusa hrana za naše duše, kakor ima tudi telo svojo hrano. Hrana je telesu potrebna, da se vzdrži živo pri življenju, kdor ne bi imel hrane, bi moral umreti. Ravno tako je sv. obhajilo potrebno duši, da ostane v življenju milosti Božje; kdor k sv. obhajilu ne pristopa, ter z njim svoje

duše ne hrani, ta bo umrl, smrtno bo grešil in se pogubil. Sveta cerkev sicer vsaj enkrat na leto sv. obhajilo zapoveduje, ali k temu jo je edino ljudska mlačnost prisilila, srčno pa želi večkratno sveto obhajilo; saj vé, kako so v smrtni nevarnosti oni, ki samo enkrat na leto k mizi Gospodovi pristopajo. In zares, mladeniči in možje, ki samo enkrat na leto to dušno hrano vžijete, vprašam vas, povejte mi, kako dolgo pa ostanete brez smrtnega greha? Da, ali ni morda res, da premnogi od vas prav zavoljo tega samo enkrat na leto pristopite, ker ljubite svoje strasti, ker ljubite smrtne grehe, ker se ne marate zavezati, da bi se zoper nje vojskovali? Kaj ne, da tudi prav zavoljo tega še tisto enkrat na leto iščete izpovednika, ki zavoljo vaše površne in preveč lahkomišeljne obtožbe ne more spoznati vašega dušnega stanja in nevarnosti, v katerih ste, pa zaradi tega tudi ne zahteva, da zapustite grde pesmi, nesramno govorjenje, nezmerno popivanje, surove kletve, grešna znanja? O nesrečni mladeniči, nesrečni možje! ali mislite, če izpovednika goljufate, da boste Boga vsevednega tudi goljufali? Torej enkrat na leto in še takrat morebiti nevredno: zato ni življenja v vaši duši, duša je mrtva in večnost . . . ?

Dalje je hrana telesu potrebna, da telo raste. Ko otrok, mladenič, dekle ne bi dobivali dovoljne hrane, slabo bi se jim telo razvijalo in tudi moči ne bi imelo. Tudi v dušnem življenju moramo rasti in napredovati. V to nam zopet sv. obhajilo najbolj pomaga; saj nam pomnožuje posvečujočo milost Božjo, ter nam podeljuje ljubezen in moč za vse dobro. Brez večkratnega sv. obhajila v dušnem življenju ne boš napredoval. Ali premnogi verniki niste jako slabi, ali niste vedno v istih strasteh in pogreških, ter kar nič ne napredujete? Toda zakaj? Ker malokedaj pristopate k mizi Gospodovi, ker se malokedaj z Gospodom Jezusom združujete.

Nazadnje je telesu hrana tudi potrebna, da more za delo sposobno ostati. Delo iztroši telesne moči; hrana, dovoljna in dobra hrana jih zopet povrne. Ko po delu opešaš, kaj ne, pa zavžiješ hrano, kar čutiš, kako

se Ti moči povračajo. Ravno tako je tudi sv. obhajilo potrebno, da je kristijan dovolj močan za dela nadnaravnega življenja. Katera so pa ta dela? Boj zoper strasti in izkušnje, izpolnjevanje pretežkih stanovskih dolžnosti, prenašanje vsakdanjih križev.

O koliko moči potrebuješ, da ne omagaš v boju zoper izkušnje in zoper hude strasti svojega srca, katere vrag podžiga, pa tudi svet s svojim izgledom povečuje; koliko moči potrebuješ, da svoje dolžnosti ne samo prijetnih, ampak tudi neprijetne, ne samo lahkih, ampak tudi težke vsak dan bogoljubno in po volji Božji izpolnjuješ, ter se ne naveličaš in ne opešaš; koliko moči potrebuješ, da pretežke križe svojega stanu nosiš potrpežljivo in vdan v voljo Božjo! Kje boš to moč dobil? Najbolj pri Gospodu Jezusu pri sv. obhajilu.

Zakaj si slab in vedno padaš premagan od strasti, padaš v grehe, katerih se sramuješ, zakaj so ti tvoje dolžnosti tako zoprne, da vedno tožiš, mrmraš in vzdihuješ in jih zanemaraš, zakaj ti je križ tako neznosen? Zato, ker dovoljne duševne moči nimaš; moči pa nimaš, ker zanemaraš hrano, ki ti jo tvoj Gospod Jezus ponuja, da bi si potrebnih moči ohranil, ker malokedaj pristopaš k sv. obhajilu. Ali ne potrjuje tega vsakdanja izkušnja?

Kaj pa iz tega sledi? Da moraš k sv. obhajilu večkrat pristopiti, ako ti je namreč mar krščansko življenje, blažena smrt in srečna večnost. Komu pa ta moja beseda posebno velja?

Ona velja prvič vsem onim, ki so v hudih izkušnjah, ki imajo bolj močna slaba nagnjenja, ki trpé od silnejših strasti. Mnogi imajo silne strasti že po rojstvu, drugi vsled slabe vzgoje in slabega izgleda doma in pri sosedih, tretji vsled grešnega življenja skozi več časa, da jim je že vsa narava na dotične dejanje nagnjena in vžgana. Kako hočete zmagati? Ali pa morda zmagati ne marate in strasti ljubite? ali hočete večno umreti? Oh, moj Bog, morda ste že izgubili tudi voljo vojskovati se? — Ne obupajte, na noge, k Jezusu: čaka vas v tabernakelju, kliče vas k nebeški svoji mizi, tam vam v hrano ponuja svoje Telo in svojo Kri, da

se okrepite in dobite pogumne volje za sveti boj, od katerega je odvisna časna in večna sreča.

Ali me razumeš posebno ti mladina, vi mladeniči in ve dekleta? O mladeniči, naj vas posebej nagovorim. Kaj ne, kako silne in gnjusne so strasti vašega srca! Kako nevarni so za vas sobotni večeri, kako nevarne nedelje, kako nevarni prazniki! Kako moč imajo nad vami starejši tovariši! Kako vas nekaj vleče k njim, k nezmernemu popivanju, k nesramnemu petju, k nečistemu vasovanju, k delom sramotnim! Kaj ne, kako ste zavoljo tega surovi do starišev, kako sovražni duhovnim pastirjem, kako ne marate v cerkev, kako se bojite in sramujete izpovednice in sv. obhajila! Mladeniči, ali čutite kako ste bolni, kako ste zaslepljeni, da se ponašate s tem, kar je vam v sramoto; toda se sramujete onega, kar bi bilo vam v največo čast? Kaj torej storiti? Iščite zdravila in pomoči na Srcu Jezusovem pri večkratnem svetem obhajilu. Stopite v krščanska izobraževalna društva, stopite v Marijino družbo in po teh družbah večkrat k mizi Gospodovi in kmalu se boste sebi v srečo in blagor popolnoma izpremenili, zdravi boste postali, izpregledali boste in ne boste več mogli razumeti, kako ste dosedaj mogli tako nespametni biti!

Moja beseda velja drugič vsem tistim, ki imajo imenitne in važne stanovske dolžnosti: kakor očetje in matere, učitelji in učiteljice, poglavarji in sploh v višjih službah nameščeni. Navadno je dolžnost toliko bolj težka, kolikor je bolj imenitna in visoka. In vender je za srečo otrok, za srečo podložnikov neizmerno važno, da se te dolžnosti natanko izpolnjujejo.

Toda, bodo li vsi omenjeni svoje dolžnosti zvesto izpolnjevali? stanovitno izpolnjevali, naj bi še tako težke in zoprne bile? Ali jih ne bodo zanemarjali, in to posebno takrat, kadar se treba truditi noč in dan, kadar se je treba žrtvovati? Za vse to potrebujejo posebne pomoči. Kje jo bodo pa dobili bolj lahko, bolj gotovo in bolj obilno, kakor pri svetem obhajilu iz kraljevega Srca našega Gospoda Jezusa?

Da bi stariši in sploh vsi vzgojitelji otrok prihajali večkrat k mizi Gospodovi, večkrat zavživali kruh močnih in združevali se z onim, ki je prijatelj otrok. Ko bi pri sv. obhajilih prosili za milosti in čednosti, katerih pri svojem poklicu potrebujete, ko bi prosili za ljubezen, krotkost, potrpežljivost, modrost, ko bi otroke sebi izročene Srcu Jezusovemu priporočali in Ga prosili, naj blagoslovi vaša prizadevanja: marsikaj bi bilo bolje; vzgoja bi bila bolj krščanska, in boljši otroci bi prihajali iz rodovin in iz šol. Kako bi bilo pač žalostno, ko starišev in sploh vzgojiteljev ne bi bilo skoraj nikoli in skoraj nobenega pri mizi Gospodovi!

In potem možje sploh! Ali niso možem izročeni najbolj važni posli v družini, v občini, v narodu, v državi? Možje so naši zastopniki v raznih postavodajalnih zborih, možje imajo najvplivnejše državne in deželne službe, možje vodijo obrt, trgovino, delo. Kako važna so njihova opravila, pa tudi tako nevarna za vero in krščansko življenje! Kako bi bilo torej prav, koristno in potrebno, da bi uprav možje ne samo po deželi, ampak tudi po mestih, ne samo kmetiškega in delalskega stanu, ampak še bolj možje višjih stanov večkrat prihajali k mizi Gospodovi, kjer bi dobivali moči za osebne dušne nevarnosti in pa tudi volje ter spretnosti javna in odgovorna svoja opravila vršiti po volji večnega Boga. Toda žali Bog, prav mož manjka pri mizi Gospodovi in to posebno onih iz višjih stanov!

Moja beseda velja tretjič onim, ki veliko trpé in morajo vedno težke križe nositi. Da! mnogi neizrečeno trpé; izveličali se bodo pa le tedaj, ako se zavedajo, da so jih križi zadeli edino po volji Božji, da naj jih torej nosijo vdano v voljo Božjo, potrpežljivo in za pokoro. Toda to je za slabotnega človeka kaj težko; kako hitro opešaš, nepotrpežljiv postaneš, mrmraš na ljudi in na Boga, ter se neprestano pritožuješ, ter si križ še težji napravljaš. O ko bi vender k Jezusu hitel, k Onemu, ki glasno kliče: O vi vsi, ki ste trudni in obloženi; pridite k meni, pokrepčati vas hočem! Ko bi vender vi vsi pogosto k sv. obhajilu

prihajali; posebno ve matere in ve žene, ki toliko trpite. Jezus bi vam s to nebeško hrano dal vedno novih moči, da bi mogle križe voljno trpeti in si z njimi nebesa služiti.

Moja beseda nazadnje velja vam velikim grešnikom in velikim grešnicam, ki ste se ravno izpreobrnili. Prav vam, ki ste morda precej časa v najhujših in najostudnejših strasteh živeli, uprav vam je prav pogosto sv. obhajilo neobhodno potrebno. Res, v zakramentu svete pokore ste si svoje grehe oprali, obžalovali ste jih in trdno ste sklenili ne več grešiti, toda slabi ste in slabe. Hudobna nagnjenja še niso izmrli, vse vaše srce in telo gori v sramotnih strasteh, hudobni duh vas napada in vam ogenj strasti podžiga, svet vas zapeljuje: o nevarnosti prevelikih! Kaj treba storiti, da se rešite, da se ne povrnete v poprejšnje nesrečno svoje življenje? Idite prav pogostokrat k sv. obhajilu, da vas ta nebeška hrana prav pogostokrat zopet okrepi za sveto vojskovanje.

Sedaj ste izprevideli moč sv. obhajila in potrebo, da prav vsi pogostokrat k njemu pristopate. Sedaj boste pa tudi razumeli, zakaj najboljši učeniki o sv. obhajilu tako-le učé: mesečno sveto obhajilo se ne sme nikomur odreči, pač pa naj se vsem brez razločka svetuje, akoravno bi bili v velike pregrehe zapleteni, samo ako resno želé poboljšati se; sv. obhajilo na štirinajst dni, včasih vsacega tedna, se more dopustiti onim, ki so v nevarnosti pasti v velike grehe, da jim bo sredstvo zoper izkušnjave; grešnikom iz navade, ki so v neizogibni bližnji priložnosti, se more tudi za pokoro naložiti; tedensko sv. obhajilo se more dopustiti in tudi svetovati onim, ki so še na male grehe nagnjeni, da se jih oprosté in morejo v čednostih napredovati; ako se pa le ne poboljšajo in kaj lahko v male grehe padejo, more se jim tedensko sv. obhajilo včasih odreči, vendar pa s previdnostjo, ker je za marsikatero zaradi njihove lahkoumnosti prav tedensko sv. obhajilo edina pomoč zoper smrtne grehe; večkrat v tednu se morejo k sv. obhajilu pustiti osebe, ki svoje dolžnosti natančno izpolnjujejo, v male grehe

malokedaj padejo, se za pobožno življenje zares prizadevajo in premišlujejo ali vsaj umejo v duhu se večkrat zbrati, vsa dela Bogu darovati in zavoljo Boga opravljati.

To sem vam povedal, da veste, kaj najboljši učeniki o sv. obhajilu mislijo in razumete mene, zakaj vas k sv. obhajilu tako priganjam in sicer vse: može in žene, mladeniče in dekleta, pa tudi šolske otroke! Razumeli boste tudi, zakaj priporočam tretji red starejšim osebam, Marijino družbo mlajšim; namreč zato, ker vas tretji red in Marijina družba vsaj enkrat v mesecu vodita k sv. obhajilu. Nazadnje boste pa še razumeli, da je sv. obhajilo v resnici najboljše sredstvo, da ostanete zvesti Jezusu Kralju.

In glejte, Gospod Jezus pa tudi kar naravnost želi, da pristopate pogostoma k svetemu obhajilu in da imate pri njem vsaj včasih posebno prvega petka, ali prve nedelje v mesecu namen, s sv. obhajilom zadoščevati Njemu za razžaljenja, katera trpi v sv. Rešnjem Telesu in pa Njega samega darovati Bogu Očetu v spravo za vse grehe, s katerimi svet njega vsak dan žali. — Čujte, on naš Kralj tako želi in nas po blaženi Margareti Alacoque za to prosi, in in mi ne bi hoteli tega storiti? ne bi Mu hoteli tolažbe dati?

O kolinskem škofu Schmitzu čitam, da je bil kot mlad duhovnik na Irskem. Ko neke nedelje opravi v Dublinu sv. mašo, opazi, kako veliko množ in mladeničev hiti k mizi Gospodovi; prišlo jih je nad tri sto. Po opravi vpraša, kakov praznik je danes tu v tej deželi. Odgovoré mu, da ni nobene posebnega praznika, pač pa je prva nedelja v mesecu, in vsake prve nedelje pristopa po vseh cerkvah k sv. obhajilu prav veliko število moških: množ in mladeničev.

Posnemajmo tudi mi te čvrste katoliške može! Očetje in matere, kaj ne, kako sladko je vašemu srcu, ako se otroci okoli vas zbirajo, ter vam svojo posebno ljubezen izkazujejo posebno tedaj, kadar ste močno užaljeni, zaničevani in v trpljenju. In glejte, Jezus je zaničevan. On je zasramovan v presvetem Zakramentu; da, ima Slovencev,

kateri ne hodijo k Njemu, da, ima jih, ki Ga kar naravnost tajé z besedo in v spisih, tajé Njega in Njegove nauke, kakor nam jih po svoji sveti cerkvi oznanjuje; da, ima jih, ki se zaletujejo prav v to cerkev, v kateri Jezus živi, katero je odkupil s srčno svojo krvijo in vas s posebno nesramnim opravljanjem duhovskega stanu nameravajo odtrgati od cerkve, odtrgati od Gospoda Jezusa!

Dragi v Kristu! to zlobno in satansko počenjanje Jezusa boli in peče; Jezusa namreč, ki med nami v tabernakeljnu živi in tam z vso ljubeznijo Svojega Srca za nas gori. Ali ne boste spoznavši taka razžaljenja k Njemu pohiteli in Ga poprašali, kako bi Mu mogli vi za nje zadostiti? On sam nas poučuje, da s posvečenjem, z javno skupno spravo in prav pvseбно s svetim obhajilom kadarkoli, najbolj pa prvega petka, ali prve nedelje v mesecu.

V imenu plemenitega in strašno užaljenega Gospoda Jezusa vas vabim k večkratnemu sv. obhajilu, vabim vas posebno prve petke ali nedelje vsacega meseca. Ali boste poslušali moj glas? oh možje, mladeniči, ali ga boste poslušali?

(Konec prihodnjič.)

✠ **Anton Bonaventura**
knežškof.

Žalostna Mati Božja.

IV. postna pridiga.*

„Poleg križa Jezusovega pa je stala njegova Mati.“
(lv. 19. 25.)

Ko so rimski cesarji z ognjem in mečem preganjali kristijane, živela je plemenita vdova Zofija. Imela je edinega sina, ki ga je hotela na vsak način vzgojiti za mučenika. Vedno mu je ponavljala besede: „Bojimo se in trpimo za Boga! Tako je začejala in sklapala slehrni pouk. Hišo si je izpremenila v pravo mučeniško šolo. Po stenah so visele lepe podobe: same muče-

niške slike, prizori trpljenja in smrti Kristovih spoznavalcev. Deček je rad bral. Kakšne knjige mu je dajala mati? Izročevala mu je najrajši knjige, ki je bila v njih opisana smrt svetih mučencev. Sinčka je vodila v gledališče — v amfiteater. Zavzet je gledal ondukaj razna orodja in popraševal mater: čemu to in to? In mati mu je razlagala, kako so s tem orodjem mučili, raztezali, mesarili, pekli in ubijali kristijane. Pokazala mu je sledove krvi sv. mučencev in zverine, ki so jih trgali. O praznikih svetih mučencev ga je lepo napravila in spremljala na grobove onih junakov, ki so prelili kri za Krista. Vse, prav vse je moralo spominjati sina na boj in na trpljenje.

Dečku je bilo dvanajst let, ko mati nevarno zbolí. Smrt se ji bliža. Tedaj pokliče sina in ga s pojemajočim glasom vpraša: „Česa sem te učila, sinko?“ — „Bojevati se in trpeti,“ odgovori sinček. „Da, tega sem te učila in sedaj vidim, da si me umel“ — vzklikne umirajoča mati vsa solzna — „o kako sem srečna! Rada umrem sedaj. Stopi bliže, angelj moj, da te še enkrat pritisknem na svoje srce, saj te v duhu že gledam mučenca Kristovega, ovitega z lavorovim vencem. Daj, da poljubim tvoje ude, ktere podariš kdaj svojemu Izveličarju.“ Mati umre. Ali se je zgodila njena želja? Dá, izpolnila se je. Ta mladenič je bil Klemen ancirski, ki je dolgih osemindvajset let trpel za Krista in ni imel na svojem talesu nobenega uda, ki bi ne bil prestal najhujših muk. To je bil Klemen ancirski, ki je storil naposled mučeniško smrt in prejel krono življenja.

Za boj in trpljenje je vzgojila pobožna mati svojega sina, ali vender ga ni bilo treba gledati trpečega, pojemajočega bolečin. Smrt jo je prej odtegnila iz solzne doline. A znana mi je neka druga Mati, ki je svojega Edinca izredila za boj in trpljenje, za muko in križ in ga je gledala tudi trpečega, saj je stala pod njegovim križem. Marija je dobro vedela, kaj čaka njenega Sina, ker so ji bile znane starozavezne prorokbe in jo je nanje starček Simeon opozoril še posebno. Če je Krist povedal svojim apostolom, kaj se zgodi z njim, tem gotoveje je

* Na strani 44 naj se bere: „Žalostna Mati Božja III. postna pridiga (Konec)“.

razodel svoji Materi, kakšno trpljenje ga čaka. Marija je bila torej pripravljena na peto žalost, katero premišljujemo danes.

Tisti dan pred veliko soboto so ljudje trumoma vreli iz Jeruzalema na goro Kalvarijo. Iztežka napravljajo vojaki red. Vse tišči k trem križem, zasajenim vrh gore. Vseh oči strme na srednji križ. Na njem visi mlad mož, boreč se s smrtjo. Ranjen je od nog do glave. Trnjeva krona mu tiči na glavi. Roke in noge so mu z žreblji na križ prikovane. Kri mu brizga iz ran. Kdo je ta trpin? Ne vprašuj me; rajši beri, kar je zapisano nad glavo: „Jezus nazareški, kralj judovski.“ (Iv. 19. 19.) To je torej Jezus! In kje je Mati njegova? Poleg križa stoji Mati. V srce ji je zasajen meč bolečin. V največjem siromaštvu je rodila pred triintrisetimi leti tega svojega Edinca; v najsramotnejši zapuščenosti ga gleda sedaj umirajočega. Kako lahko bi klicala zbrani ledenosrčni množici: „O vi vsi, ki greste mimo, pogledjte in sodite, ali je katera bolečina, kakor je moja!“ (Jer. žal. p. 1. 12.)

Marija je morala gledati Jezusa oro-panea obleke. Najčistejši visi nag med nebom in zemljo. Oj kako pač žali to Mater, ki ga je nekdanj tako skrbno zavijala v plenice in mu pozneje v Nazaretu stkala nesešito suknjo; sedaj pa mora gledati svojega Sina vpričo ljudstva v toliki sramoti in njegovo obleko v rokah rabljev, ki se norčujejo iz nje ter jo kažejo ljudem rekoč: „Gledjte, kakšno obleko je nosil lažnjivi prorok, ki se je hotel šteti za kralja!“ Zgraža se Marija videč, kako ti divjaki vadjajo za Jezusovo suknjo.

Marija čuje grozno preklinjevanje, ki se razlega po gori Kalvariji. Veliki duhovniki, pismarji in farizeji ne mirujejo. Njihova krvoločnost še ni nasičena. Razbojnika umirata mirno, Krist pa ne sme umreti pokojno. Umirajočega pitajo s psovkami in kletvami. Očitajo mu njegov nauk, njegove čudeže in božje dostojanstvo: „Ako si ti Sin božji, stopi s križa“ (Mat. 27. 40.) Oj kako bridke so te besede ljubeči Materi! Pod križem se razlega kletev, a na križu molitev: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“ (Luka 23. 34.) Neka usta po-

navljajo to molitev pod križem. Dasi globoko užaljena, moli Marija z Jezusom vred: „Oče, odpusti jim!“

Kaplja veselja kane nenadoma v Marijino srce tedaj, ko se razlegnejo s križa milostne besede: „Resnično ti povem, danes boš z menoj v raj.“ (Luka 23. 43.) Marija okuša pod križem stoječa prvi sad odrešenja. Kri njenega Sina ne teče zastonj; njegove rane ne krvave zastonj; ena duša — duša razbojnikova je že rešena.

Kalno oko Izveličarjevo išče nekoga. Poln sočutja se ozre na Mater stoječo pod križem in na svojega dragega učenca Janeza. Izroči mu najdražje, kar ima — svojo ljubljeno Mater, rekoč: „Žena, glej tvoj sin“ (Iv. 19. 26.) in „Glej, tvoja Mati!“ (Iv. 19. 27.) O uboga Mati, namesto Jezusa dobiš sedaj Janeza, namesto Sina božjega sina Cebedejevega, namesto Boga — človeka. Ali ji bo mogel izkazovati Janez tako ljubezen, kakoršna je plamenela zanjo iz presv. Srca Jezusovega?

Toda čuj, Marija, kaj kliče tvoj umirajoči Sin: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“ (Mat. 27. 46.) Oče ga je zapustil, mar ga zapusti tudi Mati? Ne, Marija ga ne more zapustiti, saj je tako potreben njene pomoči. On milo kliče: „Žejen sem!“ (Iv. 19. 28.) Žejen je tisti, ki je ustvaril vse vode: studence, reke, morja; žejen je tisti, ki napaja vsak dan vse živali; žejen je tisti, ki je v Kani galilejski izpremenil vodo v vino. Jezus je žejen. Velike so njegove bolečine, grozne so njegove rane na glavi od bodečega trnja, na rokah in na nogah od strašnih žebljev, po životu od neusmiljenega bičanja; najhujša telesna bolečina njegova pa je žeja. Jezus je žejen. Zakaj ga žeja? Zato ga muči žeja, ker je izgubil toliko krvi in ker je trpel toliko strahu in bolečin. Ali mu ne pogasiš žeje, Marija, saj si ga otroka, mladeniča tolikrat napojila, saj tudi tebi kliče: „Žejen sem!“ saj tudi tebe prosi, kakor je prosil nekoč pri Jakobovem studentu Samarijanko rekoč: „Daj mi piti!“

Abraham je izgnal iz svoje hiše deklo Agar in njenega sina Izmaela. Tavalala je z detetom po puščavi. Nikjer ni bilo studenca,

nikjer najbornejše kapnice, nikjer vode. Izmael pojema strašne žeje in mati mora gledati njegovo muko. Oj kako rada bi napojila ljubljeno dete. Življenje bi bila dala za kapljo vode. V toliki stiski dvigne roke proti nebu in prosi Vsemogočnika, naj se usmili umirajočega otroka. Kar pride angelj božji in ji pokaže studenec. Agara vesela napoji sina.

Pod križem stoječa Mati je tudi prosila in dvigala roki proti nebu, toda iz nebes se ni prikazal noben angelj. Umirajoči Sin ni dobil ni kaplje vode na osehli jezik.

Jezusovi prijatelji so ponujali vojakom denarja zato, da bi dali Križanemu vode, ali vojaki niso hoteli ničesar slišati o tem. Eden izmed njih je pomočil gobo v posodo s kisom in primešal nekoliko žolča, a to ni bilo povšeči stotniku, ki je vzel vojakom gobo, jo ožel in napolnil s samim kisom. Gobo je nataknil na drog — na hisop in jo pomolil Jezusu k ustom. Ali se ne obrne proč Izveličar? Ali ne poprosi boljše pijače? Ne, pije; požira to trpko pijačo, ne da bi se pokrepčal in si žejo potolažil, nego da bi jo povišal.

Marija žaluje pod križem zaradi Zveličarjevih bolečin, zlasti zaradi najhujše bolečine: zaradi njegove pekoče žeje. Zakaj jo trpi Jezus? Trpi jo zaradi naše nezmernosti, zaradi pijanosti kristijanov. Naša nezmernost je tisti meč, ki prebada srce Matere božje, stoječe na gori Kalvariji.

Visoko je dostojanstvo in imenitna čast, do katerih nas je povzdignil Stvarnik. Nad vse druge stvari nas je povišal. Dal nam je telo, ki s svojimi zmožnostmi daleč presega živalska telesa. Tu naj povdarim samo eno zmožnost, ki nas tako temeljito loči od živali, namreč govor. Dal nam je vzravno hojo in bister pogled. Še več, dal nam je dušo in tej duši um in voljo. Stvarnik nam je podaril vse pogoje, da si omogočimo časno in večno srečo. Da, istinite so psalmistove besede: „Le malo pod angelja si ponižal človeka; s častjo in s slavo si ga ovenčal in ga postavil na čelo delom svojih rok.“ (Ps. 8. 6.)

Nesrečnež, ki se vda pijanosti, nezmernosti, vrže od sebe vso to čast in z no-

gami tepta visoko dostojanstvo, ki mu ga je podelil Gospod. Svoje telo oskrunja. Poglej ga, kakšna je njegova obleka! Kakšen je njegov obraz! Na njem je vtisnjeno neizbrisno znamenje pijančevanja. On zapravlja dragoceni dar govora. Čuj ga, kako se mu zaletuje jezik. Oko mu je kalno, hoja omahljiva. Njegov želodec ne prenaša jedi.

A nesrečnik ne uničuje le telesa, zapravlja tudi dušne zmožnosti. Njegov razum gine. Pijanost je mati blaznosti. Zakaj se polnijo in razširjajo blaznice in bolnice? Tega žalostnega napredka je prav zelo krivo pijančevanje. Pijančeva volja je onemogla. Ali je mogoče, da bi se pijanec varoval greha, da bi se čuval nečistosti, preklinjanja? Ne, on se pogreza iz pregrehe v pregreho. Njega ne ustavi noben opominj, nobena pridiga; njega ne poboljša najžalostnejši izgled.

Ozrimo se v rodbine, kjer je oče pijanec! Bog mu je dal dobro ženo. Dal mu je imetje, ki so mu ga zapustili varčni delalci stariši. Ko je stal ženin vpričo živega Boga pred oltarjem, obetal je, da bo izpolnoval svoje dolžnosti. Ali jih izpolnjuje? Namesto najprijetnejše tovarišije, namesto žene in otrok, ugaja mu družba razuzdanih ponočnjakov po pivnicah. Namesto marljivega dela ljubi popivanje. Namesto da bi nosil v hranilnico denar za svoje otroke, nosi ga v gostilnico za tuje otroke. Namesto, da bi si pridobival imetje, ga izgublja. Kos za kosom prodaja od svoje dedne zemlje. Dolg na dolg si kopiči. Sebi in svoji rodbini ugonoblja čast in imovino. Vse zapravlja celo svojo dušo.

V nekem trgu na Nižje Avstrijskem je živel krčmar, ki je bil jako vdan pijači. Nakopal si ni le dolgov s svojo strastjo, nego tudi večkratne hude bolezni. Kadarkoli je zbolel, delal je trdne sklepe, da se poboljša. Ko pa je okreval, bil je zopet stari pijanec. Žena je morala mnogo trpeti zaradi njegove surovosti. Marsikedar mu je izlepa prigo-varjala, naj pusti pijačo: toda njeni opominji so še bolj razkačili nesrečnika. Za službo božjo, svete zakramente, post in molitev — za vse to se ni brigal. Tako je živel še nekaj let, dokler ga ni položila stara pljučna

bolezen na smrtno posteljo. O svetih zakramentih ni hotel slišati ničesar. Tamošnji duhovnik izve, da je nevarno bolan in ga obišče. Ko stopi v sobo, sprejme ga bolnik z zasmehljivimi besedami. Ne da bi ga bil spravil z Bogom, žalosten odide. Drugi dan začne bolnik umirati. Umiral je več dni. Naposled sklene brez molitve, brez sv. zakramentov, brez kesanja. Neizpokorjen je šel v večnost. Njegova žena je žalovala, dokler je bil še živ; žalovala je ob smrtni postelji boječ se za njegovo dušo in še bolj je žalovala po njegovi smrti.

Taka žalostna mati si morda tudi ti, krščanska žena! Tvoj mož ali tvoj ljubljani sin je zašel na pot pogube, na pot, ki je zaznamovana s pijanostjo. Zastonj so tvoji opominji! Vsaka beseda, ki jo izpregovoriš nesrečniku, je kakor da bi olje vlila v ogenj. Kaj ti je storiti? Ne obupaj! Zateci se zaupno k onemu srcu, ki je bilo žalosti polno, hiti k žalostni Materi božji! Tvoj mož, tvoj sin je zasadi Mariji z nezmernostjo meč v srce. Ona žaluje prav tako, kakor je žalovala na Kalvariji tedaj, ko je vzkliknil njen umirajoči Sin: „Žejen sem!“ Kakor njemu, Marija tudi tvojemu izgublencu ne more pomagati. On je popolnoma vdan svoji strasti. Nekaj pa vendar zanj stori: ona prosi zanj, tebi pa napoji žalujoče srce s tolažbo.

Peto Marijino žalost smo premišljevali danes. Dejal sem, da je nezmernost tisti meč, ki prebada srce žalostne Matere božje. Čedalje ostrejši postaja ta meč. Rana, zaradi katere dušno in telesno hira in umira človeštvo, je nezmernost. Ljudje čedalje bolj iščejo tolažbe v pijači in čim opojnejša je, čim bolj draži živce, tem ljubša jim je. Z nezmernostjo in pijanostjo se skrunjajo najsvetejši dnevi. Mnogo jih je, ki mislijo, da ne sme miniti nedelja ali praznik brez pijanosti. Kaj je storiti, da se vsaj nekoliko omeji ta pogubna pregreha? Marsikaj poizkušajo. Vstajajo se družbe treznosti. Bog daj, da bi uspešno delovale! Kakor nekaj proroki vstajajo modri možje, kakor n. pr. župnik Kneipp*, ki resno opominjajo ljudi, da je nezmernost mati premnogih bolezni in naj-

srditejša sovražnica človeštva. A kdo lahko največ stori, da se zatare ali vsaj omeji ta naša splošnja sovražnica?

To je vaša naloga krščanski stariši! Vi morate svoje otroke izmlada privajati zmernosti. Žal, da je mnogo starišev, ki ne hote razumeti in izpolnovati te dolžnosti. Naha-jajo se matere, ki dajo otroku že v zibelki žganja in pozneje ko doraste, jemlje ga seboj ob nedeljah in praznikih v krčmo, kjer vidi krog sebe malone same pogubne izglede. Tudi on mora piti, kakor pijo drugi. Kako se mu zlorado smejeta oče in mati, kadar se mu začne zapletati jezik ali se mu pozna na hoji, da ni trezna glava. Ona plemenita gospa, ki sem jo omenjal izkraj, si je prizadevala, da svojega sina vzgoji za mučenika, nekateri kratkovidni stariši pa vzgajajo svoje otroke za pijance; oni sami zasajajo svoji deci kal pogube v srce.

Stariši, storite svojo dolžnost, da vas bodo kdaj blagoslavljali otroci. A tudi vsakdo izmed nas naj napove boj nezmernosti in pijančevanju. V tem boju nas podpiraj in krepcaj žalostna Mati božja, ki je pod križem stoječa morala čuti bolestni vzdihljaj Jezusov: „Žejen sem!“ Amen.

Župnik Ivan Vrhovnik.

V. postna pridiga.

„Kraljica mučnikov, za nas Boga prosi!“
(Lavr. lit.)

Prvi častilec žalostne Matere božje je bil učenec, ki je čul s križa znamenite besede: „Glej, tvoja mati!“ (Iv. 19. 27.) Zdi se mi, kakor da bi mu bil umirajoči Krist hotel reči: „Glej z mečem bridkosti prebodeno srce tvoje duhovne Matere!“ Janezu niso izginili iz spominja tožni prizori, katere je bil gledal veliki četrtek in veliki petek na Oljski gori, v Jeruzalemu in na gori Kalvariji. Pogostoma je zlasti premišljeval bridkost Matere božje in njenega Sinu. Nekaj let po smrti preblazene Device Marije se mu je prikazal Gospod s svojo materjo. Tedaj je čul Marijo prosečo svojega Sina, da naj bi dodelil posebne milosti tistim, ki bodo premišljevali njeno žalost. In Gospod je obljubil

* Govoril l. 1894., ko je Kneipp še živel.

svoji Materi, da oblagodari premišljevalce in častilce njene žalosti; podeli jim milost, da se bodo popolnoma kesali svojih grehov še pred smrtjo; zagotovi jim posebno varstvo na zadnjo uro. Če si globoko vtisnejo v srce skrivnosti njenega trpljenja, izkusijo moč Marijine priprošnje.

Kakor nekdanj sv. Janez evangelist, prav tako je v 13. stoletju častilo žalostno Mater božjo sedem plemenitih mož v Florenci. Iskrena pobožnost jih je združila v sveto zvezo. K popolnosti jih je izpodbujala Marija, ki se jim je bila vsakemu posebe prikazala. Odpovedali so se posvetni ničemurnosti in se umaknili v samoto na Senarsko goro. Ondukaj so bivali v zemeljskih podmolih in se živili z rastlinami. S čuječnostjo in s postom so si mrtvili telesa premišljevalje trpljenje Gospodovo in žalosti njegove Matere. Bilo je na veliki petek. Plemeniti puščavniki so bili popolnoma vtopljeni v Jezusovo muko in žalost Marijino, ko se jim je prikazala nebeška mati. Naznačila jim je obleko, kakoršno naj nosijo, in rekla, kako ji bo povšeči, ako vstanove nov cerkveni red, čegar člani naj bi premišljevali bridkosti, ki jih je trpela pod križem. Marijina želja se je izpolnila. Ti možje so osnovali red služabnikov blažene Device ali servitov, ki so oznanovali slavo trpeče in žalujoče Matere ne le po Laškem, nego tudi po Francoskem, Poljskem in Nemškem.

Skoraj potem so napočili žalostni časi. Širiti se je jela kriva vera. V razne zmote so zabredli husitje. Pokončavali so svete podobe; celo podobi Križanega in njegove blažene matere niso prizanašali. To je v srce peklo dobre kristijane. Te krivice so zlasti presedale kolonijskemu velikemu škofu Teodoriku; zato je sklical sosednje škofo l. 1413. v Kolónijo. Ta cerkveni zbor je sklenil, da naj se v bodoče eden petek v postu slovesno praznuje spominj žalostne Matere božje. „Ta god hočemo praznovati v spominj svete neomadežane Device in Bogorodice Marije, ki vedno prosi svojega križanega Izveličarja za uboge grešnike; njene slave ne bo nikdar zadosti, najsi bi vsako peščeno zrno ob morju imelo hvalilen jezik“, rekli so med drugim zbrani škofje. Omenjeni

sklep kolonijskega cerkvenega zbora je storil kristijanom veliko veselje. Radi so praznovali god žalostne Matere božje po posameznih škofijah, dokler ga ni papež Benedikt XIII. l. 1726. zaukazal vesoljnemu krščanskemu svetu na cvetni petek; pozneje so uvedli spominj žalostne Matere božje še tretjo nedeljo meseca kimalca.

V naši domovini je zelo vkoreninjeno češčenje žalostne Matere božje. V ljubljanski škofiji so ji posvečene štiri župne cerkve, 13 podružnic in 6 kapel. Blizu Ljubljane se nahaja nekdanj jako sloveča božja pot Matere božje na Žalostni gori. V Ljubljani pa imamo čudotvorno podobo žalostne Matere božje v cerkvi sv. Florijana. Zaslovela je pred dobrimi dvesto leti zaradi čudežev, ki so se bili godili ob nji: gluhi so na Marijino priprošnjo izpreslišavali, slepi izpregledavali, mrtvoudni okrevali, že skoraj umirajoči ozdravljali. Kuge se je ubranil neki mašnik, ki je stregel okužencem. Izza l. 1706. do 1714. je zabeleženih sedemintrideset nenavadnih ozdravljenj.

Milosti polna je žalostna Mati božja. To nas izpodbadaj k njenemu češčenju. Ozrimo se danes s sočutnim srcem na njeno šesto žalost.

Tema je pokrivala goro Kalvarijo, ko je naznanil Izveličar svoji Materi, da je končana njegova pozemeljska pot. S križa je čula pomenljivo besedo: „Dopolnjeno je“ (Iv. 19. 30.) Še enkrat mu šine pogled doli na bolesi polno Mater, potem ga dvigne proti nebu rekoč: „Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!“ (23. 46.) O groza! Marija ga mora gledati, ko mu zastaja sapa, gasnejo oči, bledé ustnice in mu stopa smrtni pot na čelo. En zdihljaj še in tvojega Sina, tvojega edinca ni več!

Ko so prinesli očetu Jakoba okrvavljeno suknjo sina Jožefa, žaloval je tako zelo, da bi bil skoraj umrl.

David je tarnal in plakal, ko je bil izvedel, da je ubit njegov sin Absalon. Žaloval je in se ni dal vtolažiti, dasi mu je bil umorjenec nezvest.

Velikemu duhovniku Heliju je počilo srce, ko mu je došla novica, da sta oba sina padla v boju.

Vsi ti niso videli umirati svojih otrok in vender so sahnali od žalosti. Marija pa je morala gledati poslednje muke svojega ljubljence in čuti njegove poslednje besede in vzdihljaje. Oj kolika bridkost je polnila tedaj njeno materino srce!

Čudeži so se godili o Jezusovi smrti. Zemlja je trepetala, orošena s krvjo Najnedolžnejšega, skale so pokale, grobi so se odpirali, mrtvi vstajali; v templju se je pretrgalo zagrinjalo od vrha do tal. Znameniti so ti čudeži. A kateri je bil največji čudež? Največji čudež je bil to, da je Marija ostala živa pod križem.

Krist je mrtev. Marija objema drevo življenja — sv. križ. Srce ji trepeče, ko gleda vojake snemajoče s križev oba razbojnika. Marija čuje, kako jima pokajo kosti. Strah in groza jo obhaja ob misli, da utegnejo rablji sedaj sedaj oskruniti presv. Telo njenega Sinu. Zdajci stopi k srednjemu križu neki vojak in prebode s sulico desno stran Izveličarjevo. Prebodeno je Jezusovo Srce na križu; iz njega teče kri in voda. Prebodeno je pod križem Marijino srce. Jezus ni čutil rane, katero mu je vsekala sulica, a čutila je to rano Marija. Kaj bi je ne čutila, saj je ranjeno tisto Srce, ki jo je tako neskončno ljubilo.

Žalostna Mati se ozre in zagleda krdelce ljudi prihajajočih na goro. To so prijatelji: imenitni svetovalec in skrivni učenec Jezusov Jožef Arimatejec, njegov tovariš Nikodem in njuni pomočniki. Načelnika prišlecev naznanita Mariji, da jima je dovolil Pilat Jezusa sneti s križa in pokopati. H križu so pristavili tri lestvice. Prva je segala Jezusu do nog, druga do rok, tretja do pol života. Eden objame Izveličarja preko pasu, drugi spleza gor do desne roke in izpulil žrebelj iz nje. Nato prenese lestvico na drugo stran in potegne žrebelj iz levice. Potem izdere žreblja še iz nog. Lahno neso Jezusa nizdolu — do bližnje skale.

Izveličarja polože na mrtvaški oder — ne, to ni bil mrtvaški oder, to je bilo naročje Matere božje. Marija drži v svojem naročju mrtvega Sina. Pač lep je prizor, kadar drži mati v naročju ljubljeno dete. Kako se ji nasmiha, kako jo boža! In

mati — kako pritiska na srce svojega ljubljence, kako ga poljubljuje! Da, ne morem si misliti lepše podobe, nego je mati z detetom v naročju. A kaj meniš: katera podoba je s prav kar opisano v največjem nasprotju in najžalostnejša? Mati z mrtvim otrokom v naročju. Kaj bi počela, krščanska mati, ko bi ti nenadoma prinesli v hišo sina, ki ti je bil edina tolažba in pomoč, sina, ki si se zanašala nanj, da ti bo podpora v starosti, ko bi ti ga prinesli mrtvega in bi ga položili v tvoje naročje. Ti bi ne mogla verjeti, da je mrtev; pritisnila bi uho na njegova usta in poslušala, ali še kaj diha; pritisnila uho na njegovo srce in poslušala, ali še kaj bije. Dihala bi vanj in si prizadevala na vso moč, da bi mu še enkrat vpihala iskro življenja, ki je izginila iz njega.

Najžalostnejša podoba, kar se jih morem misliti, je Mati božja z mrtvim Jezusom v naročju. Tisti, katerega je tolikrat pestovala v Betlehemu in ga pozneje tako skrbno vzgajala v Nazaretu, leži zopet v njenem naročju; toda kako je izpremenjen! On, najlepši izmed človeških otrok, ni podoben človeku. Truplo mu je vse razmesarjeno, krvavo, raztolčeno, oči in usta odprta, lici globoko vdrti, ustnice višnjave, obraz začrnel. Marija šteje rane — brez števila jih je. Kolikor udarcev, kolikor trnov, kolikor žrebljev, toliko ran! Na Sinove rane teko Materine solze in se primešavajo strjeni sveti rešnji krvi. Marija poljubljuje Jezusove rane in odprto desno stran, v tem pa prebada kraljico mučenikov šesti meč.

Marija je krotka in mirna, dasi mora trpeti najgroznejšo krivico. Vsaka druga mati bi bila šinila kvišku in v divjem srdi proklela velike duhovnike, pismarje, farizeje, Pilata, rablje in vojake; maščevanje bi bila klicala na Jeruzalemsko mesto in na njegove prebivalce, ki so ji storili toliko krivico. Marija pa ne črhne. Ona ne pozna jeze in maščevanja; ona odpušča in trpi vdano šesto žalost, ker se ti jeziš in srdiš in si poln sovraštva in maščevanja.

„Jezite se, ali nikari ne grešite“ (Ps. 4. 5.), opominja sv. pismo. A tvoja jeza je večkrat grešna. Zakaj se jeziš? Mnogokrat brez vzroka; vsaka malenkost

te spravlja v ogenj. Poglej Marijo, koliko vzrokov bi bila ona imela jeziti se, a je vender krotka kakor jagnje. Nad kom se jeziš? Mar sam nad seboj in nad svojimi grehi? Ne, jeziš se nad bližnjim, dasi je morda popolnoma nedolžen. Ena sama nepremišljena beseda njegova, ki si jo drugače obrnil, te je spekla. Ozri se na Marijo! Ona se ne jezi nad morilci svojega edinega Sinu. Kako se jeziš? Srdiš se brez mere, kakor da bi bil izgubil pamet. Razsrjen divjaš kakor blazen. Samega sebe bi se moral ustrašiti, ko bi se tedaj pogledal v zrcalo. Ves si izpremenjen. Obraz ti prešinja kri, ustnice trepečejo, pene stopajo iz njih, iz ust se ti vsipajo psovke in kletvine, glas se ti trese; vse ti je na poti, vse hočeš pokončati in poteptati. Tako se vedeš ti in kako se vede Marija? Ona mirno trpi, dasi se ji godi najhujša krivica. Grešna je tvoja jeza. Obsoja jo Izveličar sam: „Vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe.“ (Mat. 5. 22.) Sodbo brez usmiljenja si nakopavaš. ako se jeziš in togotiš na svojega bližnjega.

Jeza, stopajoča preko prave meje, je nespodobna človeku razumniku. Zakaj ti je dal Stvarnik razum? Zato si ga prejel od njega, da bi krotil vsakoršno hudo poželenje, torej tudi jezo. Še manj se spodobi ta pregreha kristijanu, kateremu svetijo tako krasni izgledi krotkosti in potrpežljivosti. Jeza se ne spodobi tebi, ki prihajaš morda vsak dan k sv. maši, kjer se ponavlja trpljenje Jezusa Krista, ki se iznova daruje nebeškemu Očetu. Mar ni primerno, da tudi ti doma daruješ svoje trpljenje Bogu? Jeza se ne spodobi tebi, ki vsak večer moliš žalostni del sv. rožnega venca. Spominjaš se tedaj Oljske gore, bičanja, trnjeve krone, križa, Kalvarije. Mar ne pristaja tudi tebi trpeti s Kristusom? Jeza se ne spodobi tebi, ki prihajaš vsak petek in vsako nedeljo k sv. križevemu potu. Ko premišljuješ muko Izveličarja, kliče ti na vsaki postaji največji Mučenec: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen“. (Mat. 12. 29.) Ali bi se spodobilo, ko bi klel in se rotil prišedši domov od sv. križevega pota? Jeza se ne spodobi tebi, ki častiš in ljubiš za-

lostno Mater božjo. Mati je tako krotka, potrpežljiva in vdana, ti pa, ki hočeš biti njen otrok, ne bi znal ničesar potrpeti.

Grešna in nespodobna je jeza, a tudi zelo škodljiva. Zdi se mi, kakor ogenj, ki vse uničuje, — kakor črv, ki počasi gloje, naposled pa pregloje najmočnejše drevo. Takisto ugonablja jeza tvoje telo, izpodkopuje in uničuje ti zdravje. Togotnež je podoben bučeli, ki mora umreti, potem ko je pičila. Še škodljivejša je jeza duši. Kolikim pregreham je ona mati. V jezi se dogaja marsikaj, nad čemur izpozabivši se nesrečnik žaluje potem leta in leta in česar nikdar več ne more popraviti. Koliko umorov in ubojev je že rodila jeza izza umora Abeljevega do današnjih dni. „Jeza je kakor razsrjena zver, ki vse popade in trga, kar se ji je približalo“, pravi sv. Bernard. Spomni se, kaj si ti že storil v jezi! Razsrjen si bridko žalil svoje stariše, svojo ženo. V jezi si preklinjal svojo mater, svoje otroke, dajal si najgrše priimke, da, celo svetim zakramentom, Materi božji, sv. križu nisi prizanašal. Glej, to je bil tisti meč, ki je hudo ranil Marijino srce. Ti si tisti ničemnik, ki si položil mrtvega Sina v njeno naročje.

Ne morem drugače, jeza me je premagala, tako se izgovarjaš. Bog zahteva, da ti premagaš svoje hudo nagnenje, da ti gospoduješ, a ne jeza. Bog ne zahteva ničesar takega, kar bi bilo nemogoče. On sam ti pomaga s svojo milostjo. Lahko bi se premagal, ako bi se le hotel.

Od narave sem že nagnjen k jezi, besedičiš. K jezi je bil nagnjen tudi sv. Frančišek Saleški in ž njim vred drugi svetniki, a so se vender premagali. Ako so ti mogli, zakaj bi ti ne mogel. Sicer prvi vzkip jeze ni še grešen, grešno je le, če se vdaš temu vzkipu in hote in vede kolneš in divjaš.

Kako bi se ne jezil vide, da me ta in ta tako draži, vide, kako je neroden in kako mi kljubuje! Prijatelj, ali si ti brez madeža in brez napake? Mar ne veš, da porabljuje Bog marsikaterega človeka, hote nam dati priliko, da se vadimo v potrpežljivosti.

Ko je šesti meč ranil Marijino srce, bila je že potolažena jeza božja. Jagnje leži

zaklano v Materinem naročju. Sprava med nebom in zemljo je dovršena. Oče nebeški je odpustil. Kdaj ti potolažiš jezo božjo, ki si jo zaslužil z grehi. Krist je umrl zate, ali ti si moraš prilastiti njegovo zasluženje. Kdaj storiš to? Kdaj se spraviš z razžaljenim Bogom v zakramentu sv. pokore? Oj ne odlašaj velikanočne izpovedi. Še ta teden potolaži jezo božjo. Oj kako vesela bo potem Marija! Potolaži pa tudi svojo jezo! Glej, ta teden je posvečen žalostni Materi božji, prihodnji pa trpečemu Izveličarju. Morde ti bo povšeči tale moj svet. Prosim te, vsako jutro tega tedna skleni; danes ne zakolnem, danes se ne razsrdim, zdržim se jeze na čast žalostni Materi božji. Prihodnji teden pa se je zdrži na čast njenemu Sinu, ki je dejal: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen in najdete mir svojim dušam.“ Amen.

Župnik Ivan Vrhovnik.

VI. nedeljo v postu ali cvetno nedeljo.

Hozana Sinu Davidovemu — hvaljen bode, ki pride v Gospodnjem imenu. (Mat. 21.)

Velika truma ljudstva se gnéte danes skozi jeruzalemska vrata — „hozana — Bog živi!“ našega Odrešenika pozdravljajoč. Sredi izmed množice pa se dviguje božja Kristova podoba. — Velečastno in kakor kralj mirú jezdi v glavno mesto te dežele, v Jeruzalem — na oslici, ne na konju: konj bi bila namreč vojski podoba in bojevitim časom. Slovesno sprejeti se ga je ljudstvo namenilo. — Oslico sta njegova učenca pregnila svojimi oblačili in potem Jezusa nanjo posadila. — Ljudstvo na okrog, ki ga je bilo zmiraj več, razgrinja po zemlji svoja oblačila; drugi pa sekajo veje z dreves in vse to stéljejo Gospodu na to njegovo slovesno pot.

Jeruzalem hoče Jezusa danes sprejeti s kraljevo častjo. — Kdo si je pa tudi zaslužil te časti, če ne on; kdo hvaležnega ljudskega priklicevanja, če ne Krist — Go-

spod? — Saj hodi že tri leta po deželi le zgolj dobrote deleč: revne nasičajoč; bolne ozdravljajoč; hudobnim duhovom zapovedujoč in mrličé v zopetno življenje kliče.

Nikdo pa nam ni bolja priča, kako da si je zaslužil Gospod te časti — nego so to njega sovražniki sami. — Oni niso prenesti v stanu današnjega Gospodnjega slavlja in si ne morejo kaj, da bi ga samega ne opomnili žaljivo besedo: „Učenik posvari svoje učence!“ — A on? Kaj on? Nebeškim ponosom jim na to odgovarja: „Povem Vam, da bi kameni upili, če ti molčé.“

Kdo torej je bil vreden takega današnjega kraljevskega počastovanja, če ne on?

A kako se pa do njega vede prav to ljudstvo za borih 5 dni.

O tem nekoliko sebi v pouk in izpodbudo.

*

Tudi po teh petih dneh je zbrana v Jeruzalemu velikanska množica ob sodišču namestnika rimskega cesarja, ki naj sodbo razglasi. — Ob kom sodbo, bomo vprašali? — Sodbo o Kristu. — Pilat bi ne bil zoper Kristovo oprostitev; a množica kot besna zaupiva: „Križaj ga, križaj ga — njegova kri naj pride nad nas in nad naše otroke.“

In kdo je ta danes tako kričeča druhal? — To je prav tisti ljud, ki je preteklo nedeljo, pred petimi dnevi imel za Gospoda slovesni pozdrav: „Hozana — Bog ga živi!“ — Nestanoviten, dragi, je ljudski glas in revež, kdor se zanaša na ljudi. — Iz vse dežele so radi praznikov navzočevali ljudje te dni v Jeruzalemu. Torej je štel Jeruzalem ta čas malo da ne dva milijona bivalcev.

Kako to, da od cvetne nedelje sem taka prememba v ljuškem mišljenju? — Ali jim je ljuški osrečitelj, Gospod, ta čas kaj žalega storil? O ne! Tudi te dni jim je delil le dobrót. — A pri ljudeh ni družega — le nekaj voditeljev treba. — Ti zaupijo in vsi drugi — brez misli za njimi. — Nedeljski

„Hozana — Bog živi!“ — se danes „Križaj ga!“ v njih ustih glasi.

Za koga je pač poučenéja ta prikazen iz Gospodnjega življenja, kakor za vas, poslušalci — vas stare in mlade? — Nikoli naj te ne premoti, ko bi ti svet danes zapel morda tudi silno hvalo — prav ta isti svet je tudi tebi za nekaj dni „Križaj ga, križaj ga“ zaklicati v stanu. Preveč naj te nezaslužena graja nikoli ne zaboli; a kar je morda še važneje — tudi prevelika pohvala dvomljivih ljudi ne uveseli. Po hudi tovarišiji ljudi — glava boli.

Mi, dragi, pa po današnji sveti zgodbi poučeni sklenimo, da v verskem življenju ne bomo biti nikoli vešastih ljudskih mišljenj. — Le samo Kristu, ki nas je za Velikonoč obiskal v presv. zakramentu te dni in danes — njemu hočemo zvesti bivati do konca svojiga bitja na zemlji kličeč: „Hozana Sinu Davidovemu; hvaljen, ki pride v Gospodnjem imenu.“ Amen.

Mučenci.

Starokrščanska povest Milutina Mayerja

(Dalje.)

Krog poldneva so bili dovršeni vsi obredi „Liberalij“. Vse, kar je bilo odličnega, je zapuščalo Forum in odhajalo domov gostit se in zabavat. Na trgu je ostala kaka stotina postopačev. — Brblježi, ki so hlastali po vsakovrstnih novicah in se norčevali iz mimogrebočih obkladajoč jih s priimki, ti so se zbirali navadno sredi Foruma. Oderuhi in suhotni skopuhi so se sprehajali gladni pod južnimi hodniki in s svojimi sumnjivimi očmi slehernega spremljali, kakor bi ga hoteli prebosti. Najsumnjivejše prostaštvo je polegalo po stopnicah in hodnikih Kastorjevega templja. Ljudje pa, ki bi bili za eden sesterec po krivem prisegli, in drugi lažnjivci so se vlačili krog sodišča čakajoč, ali jih bo kdo pozval, da mu za denar pičajo po krivem.

Baš ko je hotel Valerij z očetom vred vsteti se v nosilko, pristopi prijatelj Julij, sin centurijona Marka Emilija.

„Vso srečo ti želim, Valerij!“ reče mu in stisne krepko in prijateljski desnico njegovo.

„Hvala ti, Julij! Uverjen sem, da je tvoja želja odkritosrčna. Ali prideš v goste? Rad bi tudi tebe videl danes v naši hiši. Obljubi mi, da prideš!“

„Ne morem ti izpolniti prijateljskega vabila, ker sem že včeraj obljubil materi, da pojdem z njo na izprehod. Lepo je in toplo vreme in ona bi šla rada popoldne iz Rima na sveži, čisti zrak.“

„Obžalujem“ — odgovori Valerij, poslovi se z Julijem in sede k očetu v nosilko. Sužnji jo dvignejo na ramena in izprevod se vrne po isti poti, po kateri so došli na trg.

III.

Ko so bili prišli domov, bilo je v bogatem in razkošno urejenem „trikliniju“¹ že vse pripravljeno za gostijo. Sužnji, ki so bili ostali doma, so pognili dolge marmornate mize z dragocenimi prtovi. Hladna jedila v srebrnih in zlatih skledah in posodah so čakala na mizah. V njih je bilo meso raznovrstne divjačine, vsakovrstnih rib, in brez števila drugih sladčic, po katerih so koprneli rimski sladkosnedeži. Izmed teh mnogobrojnih jedil so se dvigale marmornate posodice in redke školjke s pisanim cvetjem, z duhtečimi vijolicami in lepimi rožami.

Domači in povabljeni so zasedli svoja mesta. Mladi Valerij sede z očetom Marcelom na pročelje mize, poleg njega nekoliko starejši sorodnik Lucij Metel. Tu je bil tudi debeli senator Avl Marcel, ki je vedno tožil, da mu je želodec bolan, a je o vsakem obroku mogel pojesti po dve veliki skledi mesa in vrh tega še precej morskih rib; potem prefekt (mestni načelnik) Kvint, ki ni prišel z nobene gostije trezen, in strogi, modri Plavt Terencij s svojim bratom Kvintom Terencijem, ki je bil v tesni prijateljski zvezi z Galerijem, kateri se je — poprej priprost pastir — dvignil v rimski vojski do najvišjih časti.

Ko so sedali (ali bolje: polegali) za mizo, reče senator Avl Marcel svojemu prijatelju, gospodarju Marcelu Valeriju:

„Ti si nam pripravil jako obilno gostijo!“

„Niti sam cesar Prob bi ne mogel dati bogateje,“ — pripomni drugi.

„Menim, da ne!“ — potrdi Kvint Terencij.

¹ Triklinij — soba, kjer so Rimljani obedovali in se gostili.

„Pomnili boste, kdaj se je praznovala polnoletnost Marcelovega sina“ — odvrne smeje važno gospodar.

„Naš cesar sploh ne mara dajati takih pojedini, ker pravi, da stoji to preveč novcev — povzame zopet Avl Marcel. Prob je človek preprost — krut vojak od glave do peta.“

„Da, da, njemu ugajajo samo vojne in osvajanja. V tem se čuti najsrečnejšega.“

„Meni pa to ne prija, — oglasi se prefekt Kvint. — Jaz sem rajši doma, kjer mi je glava varna.“

„Tako, tako!“ pritrdjevali so prisotni mladi Rimljani, ki so rajši brezbrizno živeli v razuzdanem Rimu trateč čas s pohajkovanjem in z ničemerne zabavami, nego da bi se borili za domovino . . .

„Čemu bi mi hodili v boj,“ oglasi se Lucij Metel, „ko imamo na tisoče in tisoče barbarov, ki so dolžni polagati življenje za veličino rimskega cesarstva.“

„Lucij Metel dobro govori!“ pritrdijo zopet mladiči.

„Naše življenje je dragoceno in nenadomestno za Rim!“ doda eden izmed njih. „Ko bi mi umirali na sovražnih granicah, kdo bi zahajal v Rim na zabave in gostije?“

Pri teh besedah se prikaže krog ustrogega Plavta Terencija bridek nasmeh. On je sam pri sebi obsojal tako govorjenje in obžaloval toliko lenobo mladega rimskega naraščaja.

„Bogovi, kam je pal Rim“, zasepeče sam pri sebi.

„Ali ste čuli,“ oglasi se gospodar, „da se je ligijsko pleme na dolnjem Donavu zopet uprlo proti naši državi?“

„To mi je prav včeraj pravil Fabij Poplikola,“ odgovori Avl Marcel.

„Pri vseh bogovih, naj se ne šalijo s cesarjem Probom, če ne bodo skupili!“

„Te divjake je treba popolnoma pokoriti, da, uničiti; drugače ne bo miru od teh nevarnih sosedov.“

„Kar v amfiteater¹ ž njimi! Levi in tigri so se že tako preveč polenili, odkar ni bilo nobene javne borbe.“

„A to ste čuli“ opomni prefekt „da je došla sinoči od cesarja radostna novica, da je v Mali

Aziji popolnoma uničena vojska zloglasnega Palfurija.“

„Srečen cesar!“ vzkliknejo vsi. „Ob vsakem koraku ga spremlja ljubezen njegove vojske in pomoč bogov . . .“

„Saj je tudi vreden tega!“ de zopet gospodar Marcel Valerij.

Tudi senat ga ljubi, ker zna spoštovati njegove pravice. Glejte, ko je bil izvoljen za cesarja, ni hotel sprejeti cesarske krone, dokler mu mi nismo dali privoljenja. Hotel je na ta način pokazati razuzdani vojski, da gre senatu nekaka oblast celo nad cesarjem.

„Čast našemu dobremu cesarju v vsem! Samo ena reč mi ni povšeči . . .“

„ . . . In to je?“ vprašajo vsi senatorja Kvadrata.

„Da trpi v svoji vojski toliko kristijanov in jim dovoljuje, da se klanjajo svojemu Bogu!“

V Rimu je bilo sploh znano, da je senator Pavel Kvadrat zaklet sovražnik kristijanov, kakor je bil nekdan praded njegove žene Tigelin, glasoviti svetovalec cesarja Nerona.

„Kristijani! Kakšni ljudje so to?“ oglasi se sedaj tudi mladi Valerij, ki je doslej jako malo govoril, ampak samo poslušal pogovor starejših. Dasi je oblekel moško togo, vendar se še ni drznil mešati v razgovor starejših misleč, da bi bilo to nedostojno.

„Kristijani so čudna ločina,“ odgovori mu prijatelj Lucij Metel. „Oni obožavajo nekega Krista, ki so ga židje pribili na križ. To je njihov Bog! . . .“

„Hahaha!“ zagrohočejo se vsi porogljivo. „Bog, ki je bil prikovan na križ kakor naši sužnji zločinci!“ reže se nekateri gosti, katerim se je bralo z razžarjenih obrazov, da so se že napili močnega vina.

„Aaaa! Krasen bog!“ norčujejo se smeje.

„Ali oni trdijo, da je vstal iz groba. Tako mi je vsaj pripovedoval Julij, o katerem sumim, da vtegne biti tudi kristijan,“ de zopet Lucij Metel.

„Kaj praviš,“ se začudi Valerij. „Julij, naš najboljši prijatelj, da je kristijan? Jaz tega ne verujem. Vsak dan sem v njegovi družbi ali o tem ni nikdar črnil.“

Emonski.

(Dalje prihodnjič.)

¹ Amfiteater — ograjen prostor, kamor so metali jetnike in kristijane zverinam.

Najsvetejša Kri.

Bajruta (Beiruth) je mesto v Aziji blizu Antiohije. V 18. je v tem mestu prebivalo mnogo Judov. Poleg velike sinagoge je živel neki kristijan, ki je imel v svoji sobi nad posteljo slikano podobo našega gospoda in odrešenika Jezusa Krista. Ko se je pa ta kristijan preselil v drugo stanovanje, vzel je vso svojo opravo seboj, a pozabil je pa to podobo. Prišel je v to stanovanje Jud, ki se še zmenil ni za Izveličarjevo podobo. Ko je nekega dne bil pri njem neki drugi Jud, zagleda to podobo.

„Kaj!“ vzklikne, „ti, Jud, imaš tako podobo?“

In začel je grozno Boga preklinjati. Nato je šel k predstojnikom sinagoge in jim ovadil vso stvar. Ti so drugi dan prišli z onim preklinjevalcem v omenjeno stanovanje. Spremljala jih je velika množica Judov. Ko so zagledali podobo, razsrdili so se silno nad onim Judom, ki je imel to stanovanje, in ga izobčili iz sinagoge. Nato so sneli podobo raz steno in rekli:

„Zasramujmo tega Jezusa, kakor so ga nekdaj naši očetje.“

In začeli so v sveto podobo pljuvati, po nji biti in jo grditi na razne načine.

„Slišali smo tudi, da so naši očetje prebodli Jezusu roke in noge z žebli, storimo tudi mi prav tako na tej podobi.“ In zabili so v noge in roke žeblje.

„Naši očetje so mu dali na gobi žolča in kisa piti.“ In nesli so k ustom Jezusovim na podobi gobo v žolču in kisu napojeno.

„Bili so ga tudi s trsom po glavi; storimo še mi tako.“ In bili so po glavi v tej podobi.

„Naši očetje so mu s sulico stran preboli.“ In vzel je eden sulico in prebodel podobo.

In glej iz rane je začela teči Kri in Voda. A še to ni Judov spametovalo, rekli so zaničljivo:

„Kristijani pravijo, da je Jezus Krist storil mnogo čudežev, nesimo to Kri in Vodo v našo sinagogo in pokličimo bolnike; pomazilili bomo s to Krvjo bolnike, videli bomo, če je res, kar pripovedujejo kristijani.“

In res so podstavili posodo in so jo kmalu napolnili s Krvjo. Nato so jo nesli v sinagogo,

dočim so drugi šli klicat bolnikov. Najprvo vpri- nesejo nekoga od rojstva hromega, ki je bil znan v vsem mestu. Kakor hitro se je dotaknil pre- svete Krvj, vstal je in hodil. Po tej čudežni Krvj so pri tej priči izpregledali slepci, obsedenci so bili oproščeni. V sinagogo niso mogli vsi bolniki, to- liko so jih prinesli. Zbralo se je tudi veliko ljud- stva. Presenečenje je bilo velikansko. Ti čudeži so Judom oči odprli, judovski duhovniki, stara- šine, možje, žene in njih otroci so začeli klicati: „Čast Jezusu, katerega so križali naši očetje; čast njemu, ki smo ga mi križali na tej podobi. Mi verujemo vanj! Odpusti naj nam naše grehe!“

Nato so v trumah hiteli k škofu, pokazali so mu podobo, pripovedovali o čudežih in pro- sili, da bi prejeli sveti krst. Škof in njegovi du- hovniki so Jude najprej poučili v skrivnostih svete vere, in nato so bili krščeni. Potem je škof očistil ono sinagogo in jo izpremenil v katoliško cerkev. Ker so izpreobrnjeni Judje prosili, izpre- menil je škof še več sinagog v mestu v cerkve. To je bilo veliko veselje v Bajruti radi teh ču- dežnih ozdravljenj.

Škof v Bajruti je čudežno Kri shranil v steklenih posodah in jo razposlal na razne cer- kve,* vspodbujajoč katoličane, da bi praznovali „trpljenje Odrešenikove podobe“ 5. novembra.

Pridružimo se klicu sv. Cerkve, ki nas na ta praznik pozivlje: „Pridite, molimo Sinu Bo- žjega, ki nas je odkupil s svojo Krvjo. Niste od- kupljeni s ceno minljivega zlata in srebra, nego s Krvjo brezmadežnega Jagnjeta, odrešenika Je- zusa.“

Smatrajmo ta klic svete cerkve za resen in bodimo, kadar je nam mogoče, pri daritvi svete maše. Storimo še več! Vdeležujmo se daritve brez- madežnega Jagnjeta s tem, da pristopamo po- gostoma in pobožno k mizi Gospoda; k mizi, kjer se toči slednji dan — najsvetejša kri.

* Nekoliko take svete Krvj se nahaja v župnijski cer- kvi sv. Petra v Radovljici in pri Sv. Krvj na Koroškem. Do- bili so jo iz Benetek. (Glej „Josip Lavtižar, Zgodovina žup- nij in zvonovi v dekaniji Radoljica. V Ljubljani 1897“ str. 22.“

Sv. Vincencij Fererski.

(5. aprila.)

Znano je o sv. Vincenciju, da je bil sloveč pridigar. Znal je samo en jezik, španski. Ob velikih shodih je nastopil kakor govornik. Pripoveduje se pa o njem, da so ga umeli ljudje tuji po jeziku in si njegove govore vtisnili globoko v srce.

L. P.

Sv. Julijana.

(5. aprila.)

Sv. Julijano štejemo med one pobožne duše, ki so se sceloma posvetile čednosti. Njen stric je večkrat govoril njeni materi: „Srečna si, glej tvoj otrok je bolj angelj, nego človek.“ Bila je res cel angelj. Skrbno se je ogibala vsega, kar bi jo moglo dovesti v greh. Strah pred grehom je imela tolik, da se je stresla, kadar je le slišala besedo „greh“. Njen ženin — ženin deviških duš — ji je bil čudežno naklonjen. Ko se ji je namreč v poslednji bolezni večkrat odprla kri in ji niso mogli podeliti sv. popotnice, obiskal jo je v prikazni Jezus sam in jo kmalu odvedel k sebi v nebesa.

L. P.

Z r n j e.

Smrt izdajice. Izdajica meksikanskega cesarja Maksa, — duhovitega brata našemu cesarju Fran Josipu — polkovnik Lopez je pred kratkim umrl grozovite smrti. Popadel ga je bil stekel pes. Zdravil se je, a nobeno zdravilo ga ni rešilo. V divjosti je umrl novodobni Juda, ki je prisegel cesarju, prijatelju svojemu, zvestobo, a ga v Queretari izdal za 50.000 dolarjev. L. P.

Zahvala.

Imel sem hudo očesno bolezen, da sem moral zaradi te v bolnišnico. Zatekel sem se pa do presvetih SS. Jezusa in Marije in do sv. Lucije ter sem obljubil ob ozdravljenju to zahvalo objaviti v „Danici“. Ne le v tej, tudi v drugih zadevah sem bil uslišan. Naj bo torej izpolnjena dana ta moja obljuba.

A. M.,

t. č. podčastnik.

Iz vredništva in lastništva.

Mil. g. prošt L. L. iz Dobrlevesi: Vaše je pravo, oprostite, prosimo. — Preč. g. kan. I. B. iz Maribora: Kojkoj pošljemo zeleno. — Veleč. g. žpk. M. O. „Radgona, sv. Peter ob Radgoni“: tak je sedaj pravilni Vaš naslov. — Veleč. gosp. žpk. L. S. Blače na Koroškem: Vse prejmete. — Veleč. g. kap. V. J. Sv. Miklavž ob Ormožu: Isto tako. — Veleč. g. žpk. I. N. Divača: Za poluletno naročnino je preveč poslanih 50 v. Torej prosimo za 2. polletje 50 v. manj. — Bl. g. Franica Erbežnikova Podsmreko ob Dobrovi za Ljubljano: Istotako je tudi Vaše poluletne naročnine za 50 v. preveč. Vračuni se. Pišemo Vam pa še to zanimivost, da se nam je Vaša „Danica“ vrnila že 3krat priopazbo 2krat tudi nemške, torej brezdvombeno tuje roke: „Se ne sprejme — wird nicht angenommen“. Za sedaj naj bo; a če se še zgodi, pokličemo brezobzirno v pomoč še ono roko, ki določno zapiše: ali smete brati plačano „Danico“; ali je ne smete. Nedostavljene proizvode prejmete. — Sl. „Kat. Napredek“ Št. Vid ob Zatičini. Prejeli ste pomotoma 2 proizvoda. Priopazujete: „Ali naj eden vrnemo; a vsak hoče list brati?“ Odgovor: Ne vračajte. Pošljemo Vam pa, če Vaš ljud bere tako rad, več nam vrnenih številek. Teh nam celo obiluje. Samoumevno se mora nov list marsikam poslati, kjer ga — se vé — ne sprejmejo, torej vrnejo. To isto učinimo še drugim sl. „bralnim društvom“. Brezplačno, se vé. Naj naporom in troški sklenjena stvar ne pogine. Sosebno rabljiva je prva „Danicina“ ali „papeževa številka“. Prav kakor celoten spehljaj je govoreč le samo o Leonu XIII. In te imamo največ. „Danica“ si šteje pač v posebno srečo, da je ta njen prvi list — Leonov, in razširi naj se uprav ta 1. list kakor mogoče daleč.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.